

NEVARNA ODISEJA TREH AMERIŠKIH LETALCEV

Trije ameriški letalci so se nahajali na morju 34 dni, v katerem času so se preživljali z mesom ptic in morskih volkov.

KONČNO SO SREČNO PRISTALI NA MALEM OTOKU

PEARL HARBOR, 10. marca. — Trije mornariški letalci so povedali danes zgodbo svoje trpljenja, ki so ga doživeli v tokratnem 34 dnevni odiseji na morju, na katerem so se nahajali na malem otoku iz kavčuka. Od časa, ko je bilo njihovo letalo prisiljeno, spustiti se na morje, pa do časa, ko je Gene Aldrich, 24 let stari letalec iz Westona, Mo., zaklical, da vidi koruzni nasad, je preteklo 34 dni.

Drugi letalec je bil Harold Dixon iz La Mesa, Cal., tretji pa Anthony J. Pastula iz Longtowna, O.

Prepotovali so 1.000 milj. Omenjeni so prepotovali v omenjenem letalu iz kavčuka, ne manj 1.000 milj, preden so prispeli do nekega malega otoka. Sedaj se nahajajo vsi trije letalci na otoku, ki je imenovan Albatros na splavu.

Letalci so se nahajali na otoku, ki je imenovan Albatros na splavu. Letalci so se nahajali na otoku, ki je imenovan Albatros na splavu. Letalci so se nahajali na otoku, ki je imenovan Albatros na splavu.

BRAZILIJA OBETA AKCIJO

RIO DE JANEIRO, 10. marca. — Vlada je danes izjavila kot odgovor na ljudsko jezo, da bo podvzela naglo akcijo v zavezi že tretjega brazilskega parnika, ki je bil torpediran in pogreznjen po podmornici osišča.

Zdaj brazilska vlada javno, in sicer prvič, dolži nemško podmornico za prva dva napada. Ljudska jeza proti Nemčiji in osišču sploh, zelo narašča. Zadnji brazilski parnik, ki so ga potopile sovražne podmornice, je bil tovorni parnik Arabutan, ki je bil pogreznjen v soboto ob obali North Caroline.

Veliki ruski uspehi silijo Hitlerja k splošni pomladni ofenzivi na celi fronti

... se boji, da utegnejo udariti Rusi skozi Baltik v samo Nemčijo. — Vse vojne operacije pa bodo na odločitvah močvarah silno otežkočene.

CHURCHILL OSTANE

WASHINGTON, 10. marca. — John C. Winant, ameriški poslanik v Londonu, ki je prispel te dni za nekaj časa v Ameriko, je izjavil, da bo, po njegovem mnenju, Winston Churchill, premier vlade Velike Britanije, ostal še nadalje na vladi, in to kljub porazom, ki jih je doživela Velika Britanija na Daljnem vzhodu. "Angleško ljudstvo zaupa Churchill, Churchill pa zaupa ljudstvu," je rekel Winant.

POŽAR NA TREH LAŠKIH LADJAH

CAIRO, 10. marca. — Angleški torpedni bombniki so zažgali neko italijansko križarko, neko trgovsko ladjo in neki italjski rušilec. Napad na te ladje je bil izvršen na Sredozemskem morju.

Dalje je angleška zračna sila napadla otoka Leros in Pirej, kjer je pristanišče Aten.

Eden dolži Japonce barbarskih zločinov in nasilja

V Hongkongu so poklali Japonci z bajoneti 50 angleških vojakov, katerim so zvezali roke in noge.

LONDON, 10. marca.

— Anthony Eden, angleški minister zunanjih zadev, je izjavil danes v nižji zbornici, da je japonska armada v Hongkongu zakrivila težke zločine in grozodejstva, za katere zločine so odgovorni japonski cesar, armada in japonsko ljudstvo. V Hongkongu so Japonci z bajoneti poklali nad 50 angleških vojakov, katerim so prej zvezali roke in noge.

V Nankingu so leta 1937 Japonci izpremenili en cel kitajski del mesta v ogromen bordel, v katerem so morale streči njihovi pohoti vse Kitajke, ne glede na njihov položaj. Posilstvo in moritev žensk in ostalega civilnega prebivalstva je na dnevnem redu povsod, kamor stopi japonska soldateska, je izjavil Eden.

Vlada določila cene avtnim pnevmatikam

Rabljene "tajerje" je razdelila vlada v četvero razredov ter vsakemu določila svojo ceno.

WASHINGTON, 10. marca.

— Vlada je danes določila maksimalne cene za rabljene "tajerje" in tube, ker je prispelo vladi nešteto pritožb od strani ljudi, ki morajo plačevati za obrabljene pnevmatike nezasišča visoke cene. Tozadevna odredba vlade stopi v veljavo dne 16. marca.

Vlada je razdelila "tajerje" v štiri kategorije ali vrste, katerim je določila ceno. Po tej določbi bodo cene pnevmatik mere 6.00—16 sledeče: Razred prvi \$8.10, razred drugi \$6.65, razred tretji \$4.45 in razred četrti \$1.50. Cena novih pnevmatik te mere je \$14.75. Cena za četrti razred rabljenih tajerjev vseh mer je \$1.50.

Kdor bo kupil po 16. marcu rabljene pnevmatike, naj vpraša prodajalca, v kateri razred spada tajer, ki ga hoče kupiti, nakar naj ga plača po ceni, ki je zgoraj označena.

RUSKE TOVARNE V TAŠKENTU

MOSKVA, 10. marca. — Mnogo industrij, ki so bile izseljene iz okrajev bojne fronte, je pričelo zdaj obratovati v Taškentu, 2.000 milj južnovzhodno od Moskve, kakor naznanja ruski časopis "Pravda."

POPLAVE V BOLGARIJI

BERN, Švica, 10. marca. — Odtajevanje zemlje in ledu na rekah je pričelo povzročati poplave, ki resno ogrožajo mesta in vasi v severni Bolgariji in južni Rumuniji. V Vadinu v Bolgariji je zaradi poplav že 2.000 oseb brez doma.

Bolezen

Zadnje nedeljo se je podal v Mt. Sinai bolnišnico poznani rojak Frank Bals, 15401 Lucknow Ave. Obiski začasno niso dovoljeni. Prijatelji in znanci mu žele skorajšnje okrevanje!

D. M. NELSON POZIVA NA PRODUKCIJO

Produkciji moramo posvetiti vso svojo pozornost in dobro voljo, ako hočemo še nadalje živeti kot svobodni ljudje, pravi načelnik vojno-produkcijskega odbora.

WASHINGTON, 10. marca.

— Donald M. Nelson, predsednik vojno-produkcijskega odbora, je nocoj v svojem govoru po radiu izjavil, da bi se lahko povdvojilo proizvodnjo vojne materiala, ako bi vsa produkcijska mašinerija obratovala po 24 ur na dan in po sedem dni na teden.

Ako se produkcija ne dvigne do potrebnega viška, "ne bo moglo niti vodstvo industrij niti ne delavstvo preživeti ljudske jeze, ki bi v tem slučaju nastala," je svaril Nelson.

"Ako hočemo, da bomo zmagoviti v tej vojni, ki se bje za ideale svobodnih, moramo mi, vojniki produkcijske fronte, pozabiti vse ostalo ter samo stremeti po čim večji produkciji. Ne morem si kaj, da ne bi pomislil na 20 odstotkov tovarn za izdelovanje letal, ki obratujejo samo pet in pol dneva v tednu. Dalje mi uhaajo s skrbi misli na tovarne, kjer počiva delo ob nedeljah, in prav tako mislim na drugi šif, na katerem se izdeluje samo 40 odstotki polne kapacitete, in na tretji šif, ki doseže komaj 20 odstotkov kapacitete."

Te nedostatke bo treba odpraviti in posvetiti industrijski produkciji vso našo pažnjo, pozornost in dobro voljo, ako hočemo še nadalje živeti kot svobodni ljudje, ne pa sužnji diktatorjev," je rekel Nelson.

POMANJKANJE GASOLINA POSTAJA AKUTNO

WASHINGTON, 10. marca. — Tajnik notranjih zadev Ickes, ki je hkratu tudi koordinator glede zaloga gasolina, je izjavil, da utegne postati pomanjkanje gasolina akutno in da bo treba tozadevno kmalu nekaj ukreniti. Najbrže bo izdana naredba o manjši prodaji gasolina posameznim avtomobilistom in morda tudi o nočnem zapiranju gasolinskih postaj.

PRIHOD VELIKEGA KONVOJA V ANGLIJO

LONDON, 10. marca. — V neko angleško pristanišče je srečno prispel velik konvoj, ki je pripeljal ameriške tehnike za ameriške čete v Severni Irski, dalje ojačenja za kanadsko armado v Angliji in odrede norveških, belgijskih ter poljskih čet, ki so se izvežbale v Kanadi.

Konvoj so napadle na potu sovražne podmornice, ki pa so jih prepodili konvoj spremljajoči rušilci.

SMRT SLOVENSKEGA MORNARJA

Med žrtvami zahrbtnega japonskega napada na Pearl Harbor dne 7. decembra, je bil tudi Slovenec William Lavšin, star 22 let in rojen v Elyju. Bil je član KSKJ in prvi član te organizacije, ki je padel v sedanji vojni. Pokojnj Lavšin je služil pri mornarskem zboru.

Rusija je zdaj prva na listi "lend-lease" dobav

Anglija, ki je bila doslej prva na listi, je stopila na drugo mesto.

WASHINGTON, 10. marca.

Danes se je naznanilo, da je Rusija prva na listi glede dobav lend-lease vojne materiala, ki ji je potreben pri zaustavljenju dolgo napovedovane nemške pomladne ofenzive.

Avtoritativni krogi naznanjajo, da je bilo vsem vladnim agencijam naročeno, naj postavijo Rusijo na čelo liste. Ta odredba se ne tiče samo izgotovljenih predmetov, temveč tudi polizgotovljenih produktov in surovin, ki jih Rusija nujno potrebuje.

Istočasno se naznanja, da je zaznamovati velik napredek glede pošiljatev Sovjetski Rusiji. Dasi je bila Anglija prva na tej listi, pa je slednja izjavila, da rada stopi na stran in počaka, da se najprej založi Rusija z vsem potrebnim.

Jugoslavniki dajejo svoja življenja za Jugoslavijo

Italijani nadaljujejo s streljanjem Jugoslovanov.

BERN, 10. marca (Izvirno poročilo "New York Timesa")

Z Reke prihaja vest, da je hitro sodišče italijanske druge armije, ki deluje na Reki, obsodilo več oseb, obtoženih, da so podpirali upornike na "bivšem jugoslovanskem ozemlju, ki je pripadlo Italiji.

Dve osebi so obsodili na smrt, petorico, ki so "priznali", so obsodili na ječo od petih let do doživetja ječe. Vse so opisali kot komuniste.

Dejstvo, da so v obtožnici čisto navajali ime Jugoslavija, vodi tuje opazovalce do prepričanja, da je prvo načelo sil osišča razdražiti skupine drugo na drugo, vendar obstajajo dokazi, da jugoslovanska ideja kralja Aleksandra še živi v mnogih krajih.

Angleška pomoč Draži Mihajloviču

LONDON, 6. marca 1942. — Londonski BBC poroča, da Berlin priznava, da so Angleži poslali večje število padalcev v pomoč jugoslovanski vojski generala Draže Mihajloviča.

AVSTRALSKI LETALCI SO ZADELI PET JAPONSKIH LADIJ

Sovražne podmornice so pogreznile v bližini ameriške obale dve nadaljni ladji.

BRAZILIJA JE IZGUBILA V TEJ VOJNI ŽE ČETVERO PARNIKOV

CAMBERA, Avstralija, sreda, 11. marca. — Avstralski letalci so v svojem najhujšem napadu na japonske ladje na Novi Gvineji zadeli z direktnim začetkom neko japonsko bojno ladjo ter bombardirali štiri nadaljne ladje, ki so bile kmalu zavite v plamenih.

Dve izmed teh ladij sta se začeli nemudoma potapljati, tretjo pa so Japonci potisnili na peščenico.

Na Javi trajajo še vedno srditi boji

MELBOURNE Avstralija 10. marca. — Zavezniške in holandske čete, ki nimajo nobene podpore od strani letal, se še vedno bore na centralni Javi proti ogromni japonski premoči, čeprav je bilo proglašeno premirje, da se reši življenja civilistov.

Demoralizirani Holandi

Begunci, ki so pribežali od tam, pripovedujejo, da se Holandcem ni posrečilo, zoperstaviti se Japoncem tako, kakor so se jim zoperstavili borci ameriškega generala MacArthurja, ter da so pod silnim in neprestanim japonskim zračnim bombardiranjem demoralizirani bataljoni holandskih čet.

Potop dveh nadaljnjih ladij

NEW YORK, 11. marca. — Snoci se je naznanilo tukaj, da je neka podmornica, osišča torpedirala in pogreznila brazilski tovorni in potniški parnik Cayru, ki je bil tekom 21 dni že četrty pogreznjen brazilski parnik. Za njegovo pogreznitev se je doznalo komaj nekaj ur zatem, ko je sovražna podmornica napadla in pogreznila ob obali države New Jersey neki ameriški oljni tanker.

Brazilija bo protestirala

Brazilska vlada bo poslala Nemčiji tozadeven protest, in sicer že drugega v tej vojni zaradi potapljanja njenih parnikov.

Špogreznjenega parnika Cayru je prispelo v New York 26 rešenih ljudi, nadaljnih 59 pa še vedno pogrešajo.

Ameriški oljni tanker, ki je bil pogreznjen večeraj popoldne

Med desetimi najboljšimi generali sta tudi MacArthur in Draža Mihajlovič

MacArthur in Mihajlovič sta zadivila svet: prvi z obrambo Filipinov, drugi s svojo epično vojno proti divizijam osišča.

LONDON, 10. marca. — Vojaški opazovalci so danes obelodanili listo desetih najboljših generalov, ki jih je producirala sedanja trideset mesecev trajajoča vojna.

Med desetimi najboljšimi generali je tudi ameriški general MacArthur, čigar trimesečno obrambo Filipinov, ki jih še vedno drži v svoji oblasti kljub temu, da so padle na Daljnem vzhodu že skoro vse ostale zavezniške bastije, se smatra za najbolj značilno.

Najboljši vojskovodje sedanje vojne

Med desetimi najboljšimi generali sveta so sledeči: Amerika: MacArthur. Nemčija: Maršala Erwin Rommel, poveljnik nemškega

komaj nekaj milj od Barnegata N.J. pa je bil tanker Gulftrade, s katerega je bilo rešenih 15 izmed 35 moč posadke.

V EUCLIDU BO ZGRAJEVA NIH NADALJNIH 800 DELAVSKIH HIS

V Euclidu se bo zgradilo 800 nadaljnjih delavskih hiš, v katerih bo stanovalo delavstvo, ki je zaposleno v vojni industriji. Z gradnjo novega hišnega projekta se bo pričelo v okraju ob vzhodni 250. cesti in Babbitt Rd., v bližini Chase Brass tovarne, kjer gradijo zdaj novo tovarno, ki bo stala \$16,000,000. Nova Thompson Aircraft Production tovarna pa je na 260 cesti. Nove hiše v Euclidu bodo endružinske, za dve, tri in štiri družine.

Dopust in zaroka

Zadnje soboto je prišel na sedem-dnevni dopust Anthony Frank, sin družine Mr. in Mrs. Anton Frank, 906 E. 73 St. Anthony je pri vojakih 16 mesecev in si je že priboril častno mesto štabnega saržanta. Nahaja se v Indian Town Gap, Penna. Ob priliki tega dopusta se je mladi vojak zaročil s poznano gđ. Cvetko Koneštabo, hčerko družine Mr. in Mrs. Joseph Koneštabo, 3480 W. 63 St. Zaročen-cema čestitamo in želimo vojaku vso srečo v službi Strica Sama!

Pokojna Anna Hadley

Po dolgi in mučni bolezni je preminila Anna Hadley, rojena Zeleznik, stara 53 let, stanujoča na 1380 E. 43 St. Tukaj zapuščila soproga Lawrence. Doma je bila iz Polhovega gradeca, kjer zapuščila več sorodnikov. Tukaj je bivala 32 let ter je bila članica društva Napredne Slovenke št. 137 SNPJ. Pogreb se vrši v četrtek popoldne ob 1. uri iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., na Highland park pokopališče. Bobil pogreznjen večeraj popoldne di ji ohranjen blag spomin!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRANVOSTI"

» ENAKOPRANVOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50		
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50	
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00		
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00	
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50		
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50	
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:			
za 6 mesecev	\$4.00	Za celo leto	\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NUJNE ZAHTEVE PO OFENZIVI

"Napad, napad, vselej napad!" V to geslo je veroval maršal Ferdinand Foch, veliki apostol ofenzive v vojni. Na to njegovo geslo pa se je po prvi svetovni vojni popolnoma pozabilo. Na mesto tega gesla je stopila v demokratskih državah koncepcija o defenzivi ali obrambi.

Anglež Liddell Hart je celo desetletje pridigal samo o potrebi defenzivne vojne. In tako se je zgodilo, da si je zgradila Francija svojo Maginotovo črto z velikimi dvigali in prezračevalno mašinerijo. Velika Britanija je imela svojo mornarico, orožje blokade, bastije od Gibraltarja do Singapura. Amerika je imela svoja dva oceana. Kdo si bo upal plačati stroške takega ogromnega napada? Francoski general Gamelin je zapisal pred majem 1940 svoje misli na papir v preciznih stavkih: Uspešni napad, je izjavil, zahteva trikrat toliko pehote, šestkrat toliko artilerije in dvanaestkrat toliko municije kakor obramba.

Blisk totalnih ofenziv Nemčije in Japonske, izveden z vsem, kar spada zraven; z brezobzirnim presenečenjem, z masami tankov in letal, s pomočjo petokoloncev in bobneče propagande, pa je končno zbudil demokracije iz njihove letargije ter povzročil, da so pričele zopet vpogledovati Fochev nauk. Pretekli teden je postalo tozadevno naziranje zaveznikov mnogo jače. To naziranje je bilo ojačeno z nezadovoljstvom nad dejstvom, da je trideset mesecev po nemškem napadu na Poljsko in tri mesece po napadu na Pearl Harbor, iniciativa z izjemo v Rusiji še vedno v rokah agresivnežev. Na Daljnem vzhodu lomi Japonska vse pred seboj ter ni naletela še nikjer na resnejšo zapreko. Na Atlantiku so zanesle nemške podmornice vojno k obalam Amerike.

Videč, da obramba propada, se je pričel javljati vedno glasnejši klic po ofenzivi. I možje na ulicah i možje v vojnih poveljstvih si prizadevajo zdaj ostreši se "kompleksa Maginotove linije," "singaporskega" in "dvo-oceanskega kompleksa." Klici po napadu postajajo tako glasni, da je bila dana obljuba po invaziji sovražnega ozemlja. Znamenja novega duha so številna.

Archibald Sinclair, minister angleške zračne sile, je v Londonu izjavil, da je angleška zračna sila pripravljena na masne napade nemških baz na kontinentu tekoma pomladi. Dalje vlada naziranje, da bo Velika Britanija kmalu odprla v Evropi nadaljno fronto, ki jo zahteva Rusija. To naziranje je bilo ojačeno z bombardiranjem pariških predmestij in z izkrcanjem nadaljnjih ameriških čet v Severni Irski.

V Washingtonu je izjavil vojni tajnik Stimson: "Edi ni način za izvojevanje zmage je, če se prične odločno in močno ofenzivo." General Marshall, načelnik ameriškega generalnega štaba, je izjavil pred kongresom: "Zdaj je napočil čas, ko moramo zanesti vojno k sovražniku." Poveljnik ameriške mornarice in glavni admiral King, je izjavil, da je naša mornarica z vsemi svojimi močmi na delu, da pripravi pomorske in zračne komunikacije kot uvod silne ofenzive. WPB direktor Nelson zahteva polno vojno produkcijo zdaj, ne v letih 1943 in 1944. Povsod je opažati mrzlično naglico, iz katere je razvidno, da dozoreva čas zavezniške ofenzive.

Posebno se zavzema za zavezniško ofenzivo ameriški polkovnik Kernan. Takšno ofenzivo bi lahko pričele, po njegovem mnenju, ameriško-angleške čete iz do zob oroženega angleškega otočja ali pa z angleških baz v Egiptu in Libiji. V zvezi z nikoli prenehano in vztrajno rusko ofenzivo bi se znašel Hitler v kleščah dveh front, ki bi ga strli. Ako bi se to ofenzivo začelo pravočasno, bi se ž njo preprečilo možno nacijsko pomladno kampanjo proti Srednjemu vzhodu. Najprej je treba streti Hitlerja, in šele potem obračunati z Japonci na Daljnem vzhodu. Razdeliti zavezniško moč med zapadom in vzhodom ter imobilizirati del te moči bodisi na ameriškem kontinentu ali na angleškem otočju, bi se reklo, igrati Hitlerju v roke.

Bojne taktike v Orientu pa bi morale biti taktike najhujšega odpora od strani moštva in materiala. Sovražnika je treba zaustaviti in ga utruditi. Ako se ga ne more ustaviti na Javi ali Burmi, se lahko nastopi proti njemu v Indiji, Avstraliji ali Kini, dokler ne napoči čas, ko bodo imeli zavezniki dovolj moči, da ga potisnejo nazaj ali pa udarijo po njem na njegovem lastnem ozemlju.

UREDNIKOVA POŠTA

Zahvala

Euclid, Ohio
 našemu pevcu in boritelju za obstanek naše pesmi, pokojnemu **LEO KRIZMANU**
 Prepeval, ljubil pesmice si naše, Za nje gorelo v Tebi je srce. Da njeni glas iz ust mladine naše, Škrjančki Tvoji večno žrvloge.

Budil in ljubil Ti si nje povsod, Vesel odločen Ti si šel na delo, Škrjančkov Tvojih rod spomin naj bo,

Gradil si naše narodne domove, Na delo fantje, pogumno vsi naprej, V prvih vrstah stal, učil si druge, Spomin Teb' večni bodo naše ustanove.

Sveta zemlja naše nove domovine, Naj Tvoje trdno krije telo, Naj rožice krasijo Teb' gomilo, Spomini večno Tebi naj cveto.

Zopet je nemila smrt u-morila življenje našemu agilnemu Slovencu v najlepši moški dobi Mr. Leo Krizmanu.

V njemu smo izgubili pravi steber naše kulture petja in drame. Mož je bil med vsemi priljubljen, bil je zmerom dobre volje in mirnega značaja, dobri soprog in dobri oče, dober gospodar, trudil se je za vse, kar je bilo našega, za petje, dramatik in še posebno za naš dom. Bil je ustanovitelj zbora "Slovan" in Škrjančkov. Bil je zelo vnet za povzdigo našega mesta Euclid, bil je pošten Slovenec in zvest Amerikanec. Veliko bi bil še naredil, za naš ponos v Euclidu — ni ga več med nami. Knjiga njegovega življenja se je zapečatila, njegovo delo pa ostane v zgodovini ameriških Slovencev.

Mi te bomo pogrešali posebno sedaj, ker si bil toliko vnet za vse naše delo kot za ameriški rdeči križ. Želja tvoja je bila do popolne zmage Amerike.

Neustrašen si delal v našem krogu kot direktor doma in sploh za vse, kar je bilo dobrega.

Šel si od nas v dolgo večnost, iz katere se ne povrne več. Tebe se ne da nadomestiti, naša vrsta je postala krajša, za teboj žaluje ves Euclid, posebno pa tvoji prijatelji.

Tebi, Mrs. Krizman, soproga, in hčerka Leona, pa izrekamo naše sožalje nad izgubo dobrega moža in očeta, vsem drugim ga pa priporočam v blagi spomin.

Da se pa nadaljuje od njega započeto delo, vas pa prosim, da pridete na sejo v sredo zvečer za Rdeči križ.

Vas pozdravlja
 Jas. Rotter,
 predsednik.

Zarja se zahvaljuje

Cleveland, Ohio. — in zopet ste pokazali, prijatelji "Zarje", da je vam prijetno v naši družbi, s tem, da ste se v tako lepem številu udeležili koncerta, za kar smo vam mi, Zarjani iskreno hvaležni.

Koncert sicer ni bil tak, kot bi ga radi podali. Vzrok so razmere, ker pevec so zaposleni vse dni, poleg tega pa smo že izgubili nadaljno pevsko moč, Andija Turkmana, ki je ravno pred koncertom moral v armado. U-verjeni pa bodite, da smo ga podali z najboljšimi nameni in po najboljših močeh. Tudi vašo "Zarjo" bo vojna kriza zadela, pa stojte nam ob strani in delujmo skupno, da bomo prevedrili. In ko se naši fantje, pevci povrnejo, bo pa Zarja zopet zažarela kot prej.

Topla hvala delavcem za baro in kuharicam in vsem onim, ki ste pripomogli, da so bili naši gostje dobro postreženi.

Vi pa, prijatelji, osrečite nas ravno tako na Zahvalni dan, ko vam vaša "Zarja" zopet privedi jesenski koncert, s tem, da se udeležite v velikem številu.

"Zarjan" F. K.

List mu ugaja

Tiona, Pa.
 Cenjeni urednik:

Tukaj vam prilagam \$2.00 za list "Enakopravnost", ker se mi prav dopade, ker izven dosti novic, posebno od lačnega Hitlerja in Mussolinija, ki čistita naše slovenske dele v domovini. Italijani in Nemci delajo grše kot zverine, pa bo že padla slana in ju bo dobro poparila kakor cvetlice spomladi. Drugega ne moremo storiti, kot da stojimo pripravljeno, da našim potrebnim pomagamo s dolarji.

Dve milj od Tiona, Pa. je dne 2. marca v eni noči zapadlo 16 palcev snega. Ali je bilo grdo! Ni bilo mogoče iti ven. Pa saj sem rad doma, se mi vsaj kosti malo zrvnajo, ker je pečarski stan težak. Zmerom je treba delati. Pometi, operi, skuhaj če imaš kaj, drago pa je vse, da se kar lomi. No, pa na jeziku se vseeno toliko ne porabi, se pa na mesu toliko več pozoblje. Pozdrav vsem čitateljem!
 Tony Zimmerman

Sv. Ciril in Metod med Slovenci

Kopitar, Miklošič in nekaj časa Safarik so mislili, da sta solunska brata s pomočjo panonskih učencev pod pokroviteljstvom kneza Kocelja tedanje panonske slovenske narečje izoblikovala za književno rabo. Zato so ta jezik imenovali staroslovenski. Na koncu preteklega stoletja pa so slavisti dognali, da je podlaga staroslovenskega književnega jezika makedonsko narečje, solunske okolice. Ko so iskali novo ime, so nekateri odločili za izraz starobolgarski. A razen med Bolgari je danes to ime že povsod opuščeno. Večina se je odločila za ime cerkvenoslovenski, a tudi to je že omajano. Cerkvenoslovenski jezik obsega tudi poznejšo književnost, ki se je po 11. stoletju odtujila od starega književnega jezika. Zato je za označbo prvotnega književnega jezika včasih treba dodovati še pridevnik "stari." Med slavisti, ki so pisali v nemškem jeziku, se je kar udomačil izraz: altkirchenslavisch. Jagič pa je večkrat pisal: kirchenslavisch.

Slovanski in francoski slavisti ne morejo posnemati značilno nemškega kopičenja sestavljenk. Zato so se odločili za naziv: staroslovenski. Čehi večinoma pišejo: staroslovenski, redkeje staroslovenski. Saj stari Sloven pomeni isto, kar češki in naš Slovan. Zato Srbi rabijo dosledno staroslovenski. Rusi in Ukrajinci rabijo izraz: staroslovenski.

Panonski knez Kocelj. Po knezu Kocelju je naša zgodovina živo zvezana z zgodovino staroslovenskega jezika. Koceljeva zveza s slovanskima apostoloma je v staroslovenskih virih častno zabeležena. Kocelj brez dvoma spada med največje Slované. Miklošičevo mnenje o panonski domovini staroslovenskega jezika ga je povzdigovalo visoko nad Rastislava. Po padcu tega mnenja pa je padel tudi Kocelj, kakor je nekdanji padel kot žrtev svoje zveze s Metodom. Po preiskovanju staroslovenskih virov sem uvidel, da je

naš knez vse preveč pozabljen ne le v škodo naši zgodovini, ampak tudi v škodo važnih znanstvenih vprašanj, ki se marsikje šele od njem pokažejo v jasnejši luči. Zato sem skušal izbristati prah iz njegove zgodovinske pogodbe, ne da bi ga s šafarikom in Miklošičem povzdigoval nad Rastislava, ampak da bi ga postavil na zaslužno mesto ob njem. Toda oglašili so se očitki, da to ni prava zgodovinska podoba. Vsi so se bolj ali manj očitno sklicevali na zgodovinarja M. Kosa. Zadeva je postajala mučna. Saj me je M. Kos pri sestavljanju knjige o Kocelju kolegično podpiral in ji odprl pot v javnost. Naposled sem bil pri siljen opozoriti, da so v M. Kosovih spisih tri velike zmotne, ki kaže zgodovino Koceljeve dobe. A pripomniti moram, da jih M. Kos sam ni poudarjal v toliki skrajnosti kot drugi. Če v to znanstveno vprašanje ne bi posegli manj poklicni ljudje, bi se soglasje doseglo brez boja. Neko korist pa je to vendarle rodilo. M. Kos je akademsko odgovoril ter vprašanje tako stvarno pojasni, da se bomo prav lahko sporazumeli.

V M. Kosovih zgodovinskih delih so naslednje tri zmotne: 1. Slovanska apostola sta se leta 867 hotela vrniti v Carigrad, ker med Slovani nista dosegla posebnih uspehov. 2. Kocelj se je šele leta 869 odvrnil od Nemcev in se odločil za Methoda. 3. Hadrianovo pismo o slovanskem bogoslužju je bistveno interopolirano, kakor je prepričevalno dokazano. To so velike zmotne zlasti zato, ker navajajo kot trdno dokazane resnice in ker so vse tri med seboj zvezane; medsebojna zveza jih osvetljuje in ojačuje. Pa tudi znanstveni metodi nasprotujejo, ker se domneve brez dokazov predstavljajo kot trdno dokazane in ne upoštevajo zgodovinskih virov.

Prva zmotna se poglavito nanaša na staroslovenski Metodov življenjepis, kjer beremo, da sta se sveta brata po treh letih vrnili iz Moravske. Toda to je jezikoslovno vprašanje. Slovanski jezikoslovci pa trdijo, da to nekoliko pomanjkljivo izražanje samo po sebi pomeni samo toliko, da sta odšla iz Moravske, kamor sta pred tremi leti prišla. Nikakor ne pomeni, da sta št let hotela vrniti v Carigrad. Dejstvo je tudi, da sta šla v Rim. V Methodovem staroslovenskem življenjepisju je splošno več mest, ki so umevna le v zvezi s Cirilovim življenjepisom, ki je bil prej spisan. Metodov življenjepis večkrat izpušča stvari, ki so tam povedane, vmes celo odločil-

Let Your Answer to Bombs Be BONDS!

We are fighting enemies who will stop at nothing. With our homes, our very lives at stake, shall we stop short of giving our dimes and dollars for Defense? Buy Defense Bonds and Stamps every day, every week. Buy as if your very life depended upon it. It does!

no važne, na primer bivanje slovanskih apostolov pri Kocelju leta 867. Zato ga je treba razlagati v soglasju s Cirilovim življenjepisom. Potem je razlaga vrnitve iz Moravske lahka in trdna. Zmotno je izključevanje nameravane poti v Rim. Prosto-voljna pot svetih bratov v Rim je v slovanskih in latinskih virih jasno izražena in trdno dokazana. Isto je trdno dokazano po zgodovinski zvezi. Še večja je zmotna, da sta se sveta brata za to hotela vrniti v Carigrad, ker med Slovani in torej tudi pri Kocelju nista dosegla posebnega uspeha. Prav to je za zmotno značilno in prav v tem je zmotna osamljena; noben slavist je niti od daleč ni zapisal, niti Weingart niti Dvornik in drugi. A očitna zmotna o neuspehu je v notranji zvezi z zmotno o vrnitvi. Solunska brata sta mogla panonske in moravske cerkvene zadeve urediti le v sporazumu z Rastislavom in Koceljem. Vsako drugačno ravnanje bi bilo nespartmetno in nemogoče. Torej sta se morala najkasneje že v Panoniji odločiti za pot v Rim. Pa tudi sama sta jasno videla, da panonskega cerkvenega vprašanja ne moreta rešiti brez Rima. Če pa sta hotela zaradi neuspeha zapustiti nevažno Moravsko (in Panonijo) potem bi bila stvar seveda bistveno drugačna. A to je v nasprotju z viri.

Vse to pa ne izključuje nameravane poti ali vrnitve v Carigrad. Jako verjetno je, da sta sveta brata želela najboljšo svoje učence postaviti za škofo, potem pa se vrniti v domovino, bodisi v samostan, bodisi k misijonskemu delu med bizantinskimi Slovani. Saj sta tudi v domovini imela somišljenike in sodelavce. Zato je bila za potrditev in osamljenega Methoda toliko večja žrtev, da se je po smrti svojega brata vrniti v Panonijo ter se žrtvoval za Slovence in Slovake. To pa je mogoče in razumljivo zopet le na podlagi odločilnih uspehov leta 867.

Velicina slovanskih apostolov je v njunem vesoljnem obzoru, ki v duhu sv. Pavla objema Vzhod in Zahod, Carigrad in Rim. V tem duhu ju predstavljajo staroslovenski viri kot velika predstavnikta krščanske vesoljnosti iz dobe pred razkolom. Izključevanje nameravane poti v Rim torej nasprotuje ne le podatkom, ampak tudi duhu starih virov. To poudarjajo zlasti veliki ruski slavisti, ker slovanske vire mnogo bolj pozna-jo kot zahodni zgodovinarji.

S prvo zmotno je tesno zvezana druga, namreč v Koceljevi odločitvi za slovanska apostola šele leta 869, ne pa že leta 967. Če sta se sveta brata hotela vrniti domov zaradi neuspeha, tedaj ni prostora za uspeh pri Kocelju, ki se torej ni mogel že leta 867 odločiti; ojunail se je šele leta 869. V zvezi s prvo in tretjo zmotno ta trditve meče senco na našo zgodovino in občutno kazi pravo zgodovinsko sliko v nasprotju z viri. Priče-

vanje virov in zgodovinskih zvezi pa je tako jasno, da rezko kritični berlinski Bruckner in nemški zgodovinarji vse drugače pišejo o našem Koceljev srečanju s slom leta 867.

Kriva pot prve in druge pake pelje še naprej v tretje zmotne. Znano je, Kocelj vzljubil "slovenske" in slovansko bogoslužje, pa slovanske bogoslužje je juje poslanica papeža Hadriana II. leta 869. Ker za ta zgoraj omenjeni zvezi ni prostora, se majo pristaviti važne papeževe poslanice, ta, da je Hadrianova poslanica pokvarjena z odločno vrjednimi stavki, pravično trdno dokazano to, kar tuje ne le stoletni tradiciji, ampak tudi tradicij dogodkov iz staroslovenskih virov. M. Kos svoje trditve vzdržuje več v prepričanju. A proti mojim dokazom značilnem začetku "Slava Bogu na višini" da so te besede le odločno daljšega uvodnega stavka pa začetek. Toda tu je majhno nespornost, večino strokovnjakov prizujem, da začetne besede sprotujejo pristnosti pisma n doslovno odražajo, da so izpuščeni zlasti manj važni prehodni stavki je bil torej pred temi besedami še kak uvodni, potem te besede se vedno začetna misel. Druzi znani stavek pa bo odločno besedilo tega pisma. Druzi drugih Hadrianovih pis-zuje samo to, da je ista besede rad navajal. Tujema z dokazi za pristnkor sem pokazal v istem lu, tam sem pojasnil zvezo začetka z nasledbino poslanice.

Nazaj k zgodovinski sv. Cirilom a Methodo-tisti njuni odločni najmanj razjasnjena zbirajo najtežja zapletanja. Tu je potrebno delovanje raznih strok v zadnjih dvajsetih letih sodelovanje omajano, liko znanstvene tradicije in ruske slavistike, pršene in pretrgane. Nastraže, ki je z močno prečevala širjenje zmot in površnih domne se v teh razmerah z.

Zakrajsek Furniture Home, Inc. 6016 ST. CLAIR AVENUE Tel: ENdicott 3111

War Needs Money - Buy Bonds and Stamps Today. This war calls for every bit of energy, every dime and dollar we can muster for our planes and guns. Hit the enemy with a Bond. Hurt him with a Stamp. Help to blow him high with a \$100 or \$500 Bond. Don't delay - every day counts. Buy U.S. Defense Bonds and Stamps TODAY.

Let Your Answer to Bombs Be BONDS! We are fighting enemies who will stop at nothing. With our homes, our very lives at stake, shall we stop short of giving our dimes and dollars for Defense? Buy Defense Bonds and Stamps every day, every week. Buy as if your very life depended upon it. It does!

PROCES PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

Kasneje sem nanovo vprašal Buharina, ali se je sedaj blok sformiral v svoji polni sestavi in ali so pogajanja končana. To je bilo že koncem aprila ali začetkom maja. Buharin mi je odgovoril, da je blok stvorjen, da so vse oznamovane politične skupine izjavile, da so pripravljene vstopiti v blok in so se na tej podlagi združile. V nadaljnjem se je pa, kakor znano, ta načrt podrl in se ni uresničil, ker so bili v maju na konferenci moskovske pokrajinske stranke organizacije levi komunisti premagani — Lenin jih je popolnoma pobil. To je izzvalo med levimi komunisti dokajšnjo zmedo. Punt levih eserjev se je izvršil kot uresničevanje načrta, katerega smo naredili mi levi komunisti, toda punt je bil strt. Prav ta punt je bil eden izmed rezultatov uresničevanja sklepov, katere so bili sprejeli levi komunisti že koncem februarja 1918.

Višinski: Vi torej trdite, da so punt levih eserjev v juliju 1. 1918 izvršili levi eserji na podlagi sklepov, katere so izdelali levi komunisti. Čegavi sklepi so to bili?

Osinški: Sklepi bloka.

Višinski: Kakšnega?

Osinški: Bloka, ki je obstojal iz levih eserjev, levih komunistov, zinovjevcev in trockistov. V svojem načrtu je imel ta blok predvsem zavzetje oblasti. V to vrsto pa je bil potreben oboroženi nastop.

Višinski: In prav ta oboroženi nastop so levi eserji izvršili v juliju 1. 1918?

Osinški: Tako je.

Višinski: Vi, kot živa priča, morete pojasniti: ali je Buharin pripravil punt levih eserjev?

Osinški: Brezdvomno, pripravil ga je ideološko in pripravil je organizatorično stran potoma pogajanj z levimi eserji.

Višinski: Ali ste vi, kot član skupine levih komunistov in eden voditeljev te skupine, vedeli za to, da pripravljajo levi eserji punt?

Osinški: Da, vedel sem.

Višinski: Ali je bila v načrtu le aretacija voditeljev stranke in vlade, ali pa tudi načrt glave njihovega umora?

Osinški: Brezdvomno je tak načrt obstojal kot vodilna osnova in glavna perspektiva odločitve vprašanja o tem, kaj naj storijo z aretiranimi člani vlade.

Višinski: Konkretno s kom?

Osinški: Z Leninom, Stalinom in Sverdlovom?

naročil Buharinu, naj se še nadalje pogaja z levimi eserji.

Višinski: Povejte, ali je bila ta okolščina zabeležena v protokolu?

Mancev: Bila je zabeležena v protokolu!

Višinski: Kam je potem prišel ta protokol?

Mancev: Na moskovski pokrajinski konferenci 1. 1918 so bili levi komunisti poraženi. Večina konference se je izjavila za linijo strankinega C. O. Izvoljen je bil biro iz 7 članov, med katerimi je bilo 5 pristaev C. O. Lenina, dva pa sva bila leva komunistična — jaz in Lomov.

Na seji frakcije levih komunistov, ki se je vršila ob koncu konference, je bilo sklenjeno, da se frakcija razpusti in frakcijsko delovanje preneha. Moram reči, da je bilo to neodkritosrečno, ker smo na isti seji sklenili, da jaz in Lomov odredimo svoje sodelovanje v strankinem pokrajinskem odboru, v katerem so imeli večino pristaši C. O. Po seji frakcije je bil še kratek letni sestanek bivših članov pokrajinskega biroja levih komunistov, katerega so se udeležili vsi, ki sem jih imenoval. Na tem sestanku je Buharin predložil, naj jaz in Jakovljeva uničimo zapis v protokol, o katerem sem govoril, zato da bi se stranki skrilo resnično stališče levih komunistov napram strankinemu C. O. in napram vladi (to stališče je obstajalo v tem, da smo pripravljali strmoglavljenje te vlade). Predlog je bil sprejet in jaz sem ga izvršil.

Višinski: Vi ste z Jakovljevo protokol uničili?

Mancev: Jaz in Jakovljeva

THE CALL TO THE COLORS IS A CALL FOR DOLLARS!

Dig deep. Strike hard. Our boys need the planes, ships, and guns which your money will help to buy.

Go to your bank, post office, or savings and loan association. Tell them you want to buy Defense Bonds regularly, starting now.

ravalo fizično uničiti Lenina, Stalina in Sverdlova.

Mancev: Da.

Višinski: Priča Osinski, ali potrjujete kategorično, da ste od Buharina vedeli, da se namerava aretirati sodruge Lenina, Stalina in Sverdlova in jih umoriti?

Osinški: Potrjujem. Povedal sem, da sem o tem izvedel od Jakovljeve v oni formulaciji, katero ji je sporočil Buharin, in da mi je Buharin to potrdil.

Višinski: Priča Mancev, nadaljujte!

Mancev: Dovolite mi, da se še zadržim na tem, kdo je dal direktivo o fizičnem uničenju strankinih voditeljev.

Vedel sem, da so levi komunisti zvezani z levimi eserji in da so razun tega enakomisleči s Trockim.

Višinski: Ali ste kdaj bili pri Trockemu in ste z njim govorili o tej zadevi?

Mancev: Da, bil sem pri Trockemu in govoril sem z njim o tem.

Višinski: Ali vam je Trocki govoril o tem, da je treba umoriti Lenina, Stalina in Sverdlova?

Mancev: Da, Trocki mi je o tem govoril.

Višinski: Torej se lahko reče, da je Trocki z Buharinom vred nameraval umoriti Lenina, Stalina in Sverdlova?

Mancev: Da, tako je.

Višinski: Odkod ste vedeli za ta načrt?

Mancev: Osebnost sem vedel zanj od Jakovljeve, od Trockega in od drugih.

Višinski: Ali vam je Buharin govoril, da je sam ščuval na umor Lenina in Stalina?

Mancev: To je bil sklep.

Višinski: Čegav?

Mancev: Sklep vodilnega organa levih komunistov.

Višinski: Po čegavi iniciativi?

Mancev: Po iniciativi Buharina.

Višinski: Zdaj povejte o 1919 letu.

Mancev: Jeseni 1. 1919 sem sestel s takimi ljudmi, kakor s Kieselsteimom, Maksimovskim, Buharinom. Tedaj smo se vsled neuspehov na fronti, vsled razdejanja in lakote, ki sta bila v deželi, v pogovorih nagibali k razlaganju vsega tega iz nepravilne politike strankinega Centralnega Odbora, vlade in vojaškega poveljništva. Pri tem smo govorili, da ima glede vojaških operacij odločilno vlogo Stalin, zato je v teh pogovorih letelo na Stalina več očitkov. V tem času so mi telefonirali iz tajništva Trockega in me po njegovi odredbi prosili, naj pridem k njemu na stanovanje v Kremelj. Takoj sem šel tja. Trocki mi je rekel, da mu je Buharin povedal, da sem nasprotnik politike, ki jo vodi strankin Centralni Odbor in vlada. Rekel je, da mu je znano, da bi se sedaj cela vrsta bivših levih komunistov ne protivili obnovitvi načrtov, ki so jih bili sklenili leta 1918. Trocki je označil tedanj politični položaj rekoč, da je položaj Sovjetske oblasti vsled ne-

uspehov na fronti, razdejanja in lakote katastrofalen, da je položaj na fronti tak, da je, kakor je on rekel, zavzetje Moskve nezogibno, da je vsega tega kriv Stalin, ki ma odločilen vpliv na Lenina, in da je zato potrebno strmoglaviti to vlado in sestaviti vlado iz oseb, ki so soglasne, da bodo docela in popolnoma stale na stališču Trockega in Buharina. V početku je rekel, da sta se o tem z Buharinom domenila.

(Nadaljevanje)

SV. CIRIL IN METOD MED SLOVENCIM

(Dalje s 2. strani)

univerze in Akademije širile zmotne trditve o važnih domovinskih vprašanjih, bi se jih oprijeli nesamostojni ljudje, ki zmotne domneve določaj pretiravajo v škodo znanosti in domovine.

Sicer pa bi bila znanost dolgočasna in dremotna, če bi se vsi z vsem ujemali. Ob kresjanju raznih mnenj se vžigajo iskre in kažejo pot kvišku. Če pa še med kresjanje vrinejo nestrokovnjaki celo v strnjeni vrsti, tedaj nujno zaskale opeklino. V mračnih dneh so nam potrebni žarki najbolj sončnih dni naše narodne zgodovine.

V 9. stoletju je knez Kocelj padel kot žrtev velikodušne vne- me za velike kulturne in verske vrednote, ki sta prinesla slovanska apostola. V 19. stoletju je njegov spomin obledel zaradi zveze z neutemeljenim mnenjem o domovini staroslovenskega književnega jezika. Poskus, da njegov spomin obnovimo v prvi zgodovinski luči kot svetilnik v mračnih dneh, je zadel na nezaupanje. Iz povedanega je razvidno, kje je bil važen vzrok nesporazumljenja.

Kocelj je v 9. stoletju padel kot žrtev za naš narod. A njegova žrtev ni bila zastoj. Saj je Slovanom in vsemu človeštvu rešila neprecenljive duhovne vrednote, zapečatila zgodovinsko zvezo našega naroda s sv. Cirilom in Metodom ter našo zgodovinsko pomembnost dvignila nad nižave ožjih zemljepisnih mej.

Boj za Kocljevo zgodovinsko podobo naj bi bil opomin k večjemu spoštovanju naše domače zgodovine in znanstvene resnice ter k pravičnejšemu ocenjevanju tistih duhovnih vrednot, ki naj v odločilni zgodovinski dobi poživljajo naravnost moč in krepe domovinsko zavest našega ljudstva.

Dr. F. Grivec.

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovoljivo postregli, najsibo pri oglaševanju ali poročevanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas zglasijo.

- Za st. clairsko okrožje je zastopnik: **Mr. John Renko, 955 E. 76 St.**
- Za collinwoodsko in euclidsko okolico: **Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St., IVanhoe 4680**
- Za newburško in zapadno okolico: **Mr. John Peterka, 1121 E. 68 St., Endicott 0653**

V ROKAH VSAKEGA SLOVENCA V AMERIKI BI MORALA BITI ...

knjiga našega slavnega rojaka **Louis Adamiča: "Two-Way Passage"**

Cena \$2.50 (Po pošti 10c več)

Dobi se v uradu "Enakopravnosti," 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

"To je knjiga, ki bi jo moral čitati vsak Amerikanec."

... pravi Eleanor Roosevelt, žena predsednika Zedinjenih držav.

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnštvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

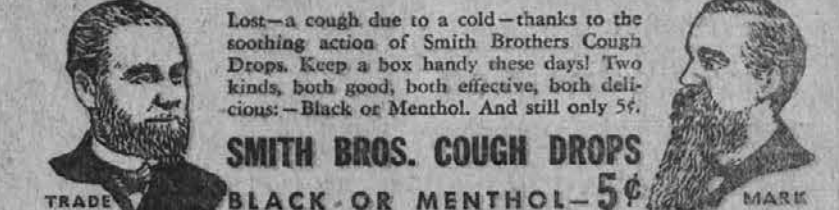
IME: _____

NASLOV: _____

Zastopnik: _____

Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____

LOST

Lost—a cough due to a cold—thanks to the soothing action of Smith Brothers Cough Drops. Keep a box handy these days! Two kinds, both good, both effective, both delicious:—Black or Menthol. And still only 5¢.

SMITH BROS. COUGH DROPS

TRADE MARK BLACK OR MENTHOL—5¢ MARK

Most "MIDDLE-AGE" Women Suffer Distress At This Time!

If this period in a woman's life makes you cranky, restless, nervous, irritable, tired, blue at times, suffer weakness, dizziness, hot flashes, distress of "irregularities"—

Start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. It's one medicine you can buy today made especially for women—it helps relieve distress due to this functional disturbance. Lydia Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of women to go smiling thru trying "middle age."

Taken regularly—Lydia Pinkham's Compound helps build up resistance to such annoying symptoms that may betray your age faster than anything. Also very effective for younger women to relieve monthly cramps. Follow label directions. WORTH TRYING!

Asthma Mucus Loosened First Day

For Thousands of Sufferers

Choking, rasping, wheezing spasms of bronchial asthma ruin sleep and energy. Residents in the prescription Mendocin quickly help loosen the thick, stringy mucus the first day, thus aiding nature in relieving the terrible mucus-choking spasms, and promoting free breathing and restful sleep. Mendocin is not a smoke, dope, or injection. Just pleasant, tasteless, palatable tablets that have helped thousands of sufferers. Printed guarantee with each package—money back unless completely satisfactory. Ask your druggist for Mendocin today. Only 60¢.

QUINTUPLETS relieve misery of CHEST COLDS

this good old reliable way

At the first sign of the Dienne Quintuplets catching cold—their chests and throats are rubbed with Musteroil—a product made especially to promptly relieve distress of colds and resulting bronchial and croupy coughs.

The Quints have always had expert care, so mother—be assured of using just about the BEST product made when you use Musteroil. It's more than an ordinary "salve"—Musteroil helps break up local congestion!

IN 3 STRENGTHS: Children's Mild Musteroil. Also Regular and Extra Strength for grown-ups who prefer a stronger product. All druggists.

MUSTEROIL

BUY U.S. DEFENSE BONDS!

STANLEY WEYMAN:

Rdeča kokarda

Roman iz Velike revolucije

Ob teh besedah sem se zamislil. Dejal sem si, da bi ista revolucija, ki se je vršila na severu izlaha in brez pretresljajev, res utegnila zapaliti in okrvaviti naš jug. Žarki dih strasti mi je udarjal v lice; videl sem, kako je pod jedva ohlajeno skorjo iznova vrela lava starih mrženj in neslog. Kakor pred nekaj dnevi Fromenta, sem zdaj poslušal njegove nasprotnike; zanimalo me je le še izvedeti, s kakšnimi silami razpolaga nepravi kapucin.

A ta in podobna ugibanja me niso mogla utolažiti zastran mojega jetništva. Gineval sem od nestrpnosti; krčmarica je bila vsa vesela, da me je imela v hiši, zakaj plačeval sem dobro in gostje so bili redki v tistih dneh. Odsek se je ponašal z menoj; bil sem živ dokaz njegove moči in važnosti vasice. Toda ko se je jela pridruževati temu smešnemu in mučnemu položaju čedalje večja skrb za Denizo, se nisem mogel več premagati in sem sklenil, da pobegnem, naj me stane kar hoče.

Namenil sem se, da se ob zatonu solnca ukradem iz vasi in jo peš uberem v Millau. Računal sem, da me bodo vaščani, ki jim je bilo znano, da hočem v Nimes, gotovo iskali v tej smeri; upal sem, da dospem zgodaj zjutraj v Millau; tam vzamem svojega konja, če mi je župan še vedno tako naklonjen, ter prosto prehodnico, s katero pridem po tej ali oni poti v Nimes.

Od kraja mi je bila sreča mila. Tisti, ki bi bil moral paziti name, si je oparil nogo in je stokaje odkrival domov, ne da bi pomislil name in na svoj posel. Minuto kasneje je neki sosešč poklical krčmarico venkaj in točno ob tisti uri, ki bi si jo bil sam izbral, sem bil sam. Toda izgubiti nisem smel niti minute. Neutegoma sem si ogrnil plašč, vzel svoja samokresa z mize, na kateri so ju bili pustili, naložil si v žepe nekaj živila in se skozi dvorišče ukral iz krčme. Pes čuvaj me je že poznal in je samo z repom pomigal, ko sem šel mimo njega. Oprezno sem se plazil za hišami in v dveh minutah dospel na cesto v Millau, kjer sem bil sam in svoboden.

Cprav se je bilo že znočilo, vendar še ni bilo povsem tema. Boječ se, da me ne bi kdo videl, sem hitel dalje, vznemirjeno oprezaje v mrak, ki se je širil pred menoj, za menoj in okoli mene. Nekaj minut je bil ta strah vse, česar sem se zavedal; naposled pa mi je poslednja vaška luč vendar že izginila izpred oči, noč in neskončna tiho gora sta se strnili nad menoj in moreče čuvstvo samote mi je leglo na dušo. Deniza je bila v Nimesu, jaz pa sem odhajal v nasprotno smer; kaj vse se je utegnulo zgoditi in zabraniti, da se za časa vrnem k njej! Do mojega prihoda je bila na milost in nemilost v oblasti matere in

Harmonike

3 vrste, Mervarjeva izdelka, se prodaja. — Poizve se na 1029 E. 62 St.

Delo

dobi v čistilnici oblek moški, izurjen v likanju in popravljanju oblek. — Naslov se dobi v uradu "Enakopravnosti."

Delavci

dobijo delo za "Horizontal Boring Mill". — Plača na uro in nadurno delo. THE MOTCH & MERRYWEATHER MACHINERY CO., 888 E. 70 St., en je novo podmornico, ki jo vidi blok severno od St. Clair Ave.

bratov; vse rodbinske tradicije, vsi predsodki spodobnosti in vsa načela njene vzgoje so se združevala zoper tisto, po čemer sem hrepenel. Ali se ne bodo okoristili s sedanji zmešnjavami in oddali njene roke, preden se zopet vidiva? A' tudi če ne bi storil tega, kakšna usoda je bila namenjena mladi deklici sredi pripravljajoče se državljanske vojne, o kateri so mi seljaki namigovali tako strašne stvari?

Te misli so me izpodbadale k čedalje večji naglici; ko pa sem bil prehodil prvo miljo, mi je udarilo na uho trdo peketanje konjskih kopit po kameniti cesti. Ker mi je prihajal ta glas naproti, sem se vrgel za cesto in se potuhnil, da bi spustil potnika mimo sebe. Zdelo se mi je, da razločim dir treh konj; ko pa sem zagledal nejasne očrte jezdecev, sem videl, da sta samo dva.

Najbrže sem se nekoliko preveč vzdignil, da bi ju bolje videl. Vsekako nisem pomislil na konja, izmed katerih je eden nenadoma odskočil, ko je pridiral mimo mene. Le malo je manjkalo, da ni pri tem vrgel jezdeca s sebe; a ta je mahoma ukrotil svojo žival in jo pognal proti meni, preden sem se utegnul umakniti. Niti ganiti se nisem upal, da se bi ne izdal, toda moja opreznost je bila zama, zakaj jezdečeve oči so bile že ujele moje postavbo.

"Hejo!" je kriknil. "Kdo ste, da se potuhujete ob cesti in plašite konje poštenim ljudem? Govorite, če ne..."

A v tem sem ga že pograbil za uздо.

"Gospod de Geol!" sem vzkliknil in srce mi je jelo razbijati kakor iz uma.

"Nazaj!" je kriknil, vrtaje z očmi v temo, ker ni spoznal mo-

"Penny Sense—Good Defense"

STOCKINGS and socks pulled on and off by the toes wear longer than when tugged by their tops. Teach the "littlest one" to treat socks gently—

Careful handling of stockings will ease the strain on silk supplies and save you money to invest in DEFENSE SAVINGS STAMPS! War Needs Money!

Nova podmornica

Nedavno so v ladjedelnici v Grotonu, Conn., spustili na morje novo podmornico, ki jo vidi blok severno od St. Clair Ave. mo na gornji sliki.

jega glasu. "Kdo ste? Kdo je tu?"

"Jaz sem; vikont de Saux," sem odvrnil z iskreno radostjo.

"Kaj? Vi, prijatelj?" je vzkliknil z glasom brezmejnega začudenja. "Mislim, da ste že delj ko deset dni v Nimesu! Vašega konja imava s seboj."

"Mojega konja! S seboj ga imata!"

"Menda. Tale vaš dobri prijatelj ga vodi iz Millaua. A kaj ste delali med tem? In kaj delate tu?" je dodal nezaupno.

"Izgubil sem potno listino. Froment mi jo je ukral."

Zavžvižgal je.

"In v Villeraugesu so me zadržali," sem nadaljeval. "Ves ta čas sem bil tam."

"A, a!" je rekel suho. "Zdaj vidite, gospod vikont, kaj se pravi potovati in slabi družbi. Kakor sodim, ste nočoj..."

"Odločil sem se, da jo popiham," sem povedal naravnost. "Toda vi... — mislim, da ste že zdavnaj minili ta kraj."

"Ne," je dejal. "Zadržan sem bil. A ker sva se našla, vam svetujem, da zajašete konja in se vrnete z menoj."

"Ničesar si bolj ne želim," sem rekel živahno. "Vi jim boste vsaj lahko povedali, kdo sem."

"Jaz?" je odvrnil. "Nikakor ne. Saj ne vem, kdo ste prav za prav. Vem samo to, da sami trdite, da ste gospod de Saux."

Kakor da je treščilo vame, sem stal nekaj trenutkov na mestu in strmel vanj v temi. A tedajci sem začul drugi glas:

"Ne bojte se, gospod vikont,

Na viharnem morju

Na gornji sliki vidimo prizor na nekem kanadskem rušilcu na razburkanem morju. Za rušilcem je cela gora vode, iz katere moli angleška zastava, pritrjena na zadnjem koncu rušilca.

Vaja za obrambo

Člani Ameriške legije v Chicagu, ki so se vpisali v vrste domače obrambe, se vadijo z brizgalnami za slučaj ognja.

jaz sem porok za vas." Zdrznil sem se.

"Za Boga!" sem vzkliknil trepetaje. "Kdo govori?"

"Jaz, Buton. Vašega konja vodim, gospod vikont."

In res; drugi jezdec je bil kovač Buton — kapetan Buton, član odseka.

To srečanje je končalo moje stiske. Ko smo čez deset minut prihajali v vas, je odsek, prepričan po izkazilih, ki jih je imel Buton s seboj, takoj odobril njegova pojasnila in ni več ugovarjal mojemu odhodu. Čez dvanaest ur je trojica, ki se je bila našla po toli čudnem naključju, srečno prispela v Sumene. Spali smo v Sauveu; nato smo pustili mrzlo gorovje za seboj in krenili nizdol v solnčno dolino Rhone. Ves dan smo jahali po dehtečem ozračju obdelanih njiv, cvetočih vrto in mašlinovih gajev: beli cestni prah, bele hiše in bele skale

okoli nas so pričale, da smo na jugu. Nekaj pred zatonom solnca smo zagledali v daljavi Nimes in smo z radostnim srcem pozdravili konec poti, ki je bila zame tako polna razburjenj in doživljajev.

DEVETNAJSTO POGAVLJE.

V Nimesu.

Čitatelj mi bo rad verjel, da sem zrl na mesto z nemajhnim nemirom. Tega, kar sem bil slišal v Villeraugesu, in tega, kar je spotoma dodal gospod de Geol, je bilo dovolj, da sem razumel, da se bo tu, med maslinovimi gaji in belimi cestami solnčnega juga, odločila usoda vsega naroda.

(Dalje prihodnjč)

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

Nazaj na zasluženno mesto

Nekaj časa se je mislilo, da so konji v vojni odigrali svojo vlogo. Ameriška armada pa se ni nikoli vdala tej zmoti, in razvoji bojev na ruski fronti so dokazali, da je imela prav. Ruska konjenica igra veliko in važno vlogo povsod, kjer so tanki zaradi vremenskih neprilic obtičali. Na gornji sliki vidimo prizor v šoli ameriške konjenice, ko vojaški živinozdravnik seznanja vojake z ustrojem konjskega telesa.

Konvoj na razburkanem morju

Gornja slika, ki jo je dovolil objaviti mornariški department, prikazuje ameriški konvoj na potu proti Islandiji. Ko je bila slika posneta, je bilo zelo razburkano morje, preko katerega so si parniki le s težavo utirali pot.

Tiskanje prve racijske karte

John J. Deviny, tiskar, in Leon Henderson, administrator cen, pregledujeta tiskovino prvih racijskih kart, ki so prišle iz tiskarskega stroja.

Franklin, Kans. — Dne 24. februarja je v bolnišnici v Pittsburghu umrl Mike Testen, star 65 let in rojen v Stopičih pri Novem mestu. Bil je star nase-ljencec, ki je dolga leta bival v Mineralu, Kans., kjer je, kakor

Išče se

Zensko za splošna hišna opravila, za dva dni v tednu; samo 2 odrasli osebi v družini. Zglasiti se je v sredo, četrtek ali petek, med 11. uro dopoldne in 2. uro popoldne na 1020 E. 77 St.

Poživite vaš radio zdaj z Philco tubi!

Prinesite vaše tube k nam in mi vam jih preizkusimo zastonj. Izrabljene in oslabiljene tube nadomestite zdaj z novimi. Glas vašega radija bo s tem mnogo izboljššan. Vprašajte vedno za Philco radio tube. V zalogi imamo tudi slovenske in hrvaške gramofonske plošče.

NOBWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 ST. CLAIR AVE.
819 E. 185 ST.

POZOR!

KLUBI, DRUŠTVA!
TWILIGHT BALLROOM
V NAJEM
za plesne veselice, zabave, itd. Dovolj odprtih datumov na izbero. Vprašajte sedaj v

Tino Modic's Cafe
6025 St. Clair Ave.
Telefon ENdicott 9691

DELAVCI IN DELAVKE!

Ako se vaš sin, brat ali fant nahaja pri vojaki, spomnite se na priliki s kakim trajnim darilom, kot uro, prstanom, cigaretno skaflijo. V naši trgovini vam radevolje nudimo priliko kupiti na lahka odplačilo, ako ste zaposleni.

934 E. 152 St. — DAVID'S — Glenville 828

MI SMO V VOJNI SEDAJ!

Sedaj je primanjkljaj tajerjev in truckov, primanjkljaj delavstva, primanjkljaj sladkorja! Mi si moramo drugemu pomagati, da bomo zmagali v tej vojni! Sodelovanje obeh strank je zahtevano po naši vladi!

Mi storimo našo dolžnost in prosimo naše odjemalce, da oni storijo svojo!

Vi lahko storite svoj delež na sledeči način:

Imejte prazne zaboje pripravljene!

Ko pride naš voznik v vaše prostore, imejte zanj pripravljene prazne zaboje. To mu ob omogočilo nuditi vam in drugim boljšo in točnejšo postrežbo.

Imejte vašo naročila pripravljena!

Ko pride naš voznik v vaše prostore, povejte mu, kaj potrebujete. To, tudi mu bo omogočilo nuditi vam in drugim boljšo in točnejšo postrežbo. Pomnite, da je primanjkljaj delavcev!

Mi točno dovažamo!

Mi dovažamo dvakrat na teden vsem odjemalcem mejah mesta, izven mestnih mej pa enkrat na teden.

Vsa naročila morajo biti v našem uradu vsaj en teden predno jih želite imeti dostavljena.

Pomnite, da mi moramo zmagati v tej vojni! Ampak, če moremo le zmagati s sodelovanjem in pomočjo naših prijateljev.

S spoštovanjem

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

JOHN POTOKAR, predsednik

ZASTONJ!

Vaše tube in radio pregledamo zastonj—ako jih prinesete našo trgovino. 15509 Waterloo Rd. Poleg Abbey Theatre. Garantiramo popravila. IVanhoe 2342

Oblak Mover

Se priporoča, da ga položite vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in vsa tra postrežba. Obrnite se vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblak

1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730